UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyanthea, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Miraculum

urn:nbn:de:hbz:466:1-97211

Visual Library

plar proponitur, 1, *Tim*.3, *v*.1.2. *Tit*.1. *v*.5.6.7.8. officium & prudentia, in increpandis diuerſæ ætatis & ſexus hominibus, 1. *Tim*.5. *ver*. 1.2.3. probandi ſunt prius quam miniſtrent, 1. *Tim*.3.10.

Miniſtrorum etiam malorum opera dignatur vti Dei bonitas, *Matth*.7.22. *Marc*.9. 38. *Luc*.9, 49. quos & audiri iubet, *Matth*.23.3. Miniſtri Verbi dicuntur in Scriptura alios ſaluare, *Abdiæ* 1 21. ſeruare, 1. *Tim*.4.16. qui ſunt miniſtri ſalutis per Euangelii doctrinam. Sic dicentur peccata remittere, *Ioan*. 21. 23. quod alioqui ſolius Dei eſt, *Marc*.2.7. Miniſter circumciſionis quo ſenſu dicatur Chriſtus, *Rom*. 15.8. quum eam ſuo aduentu abrogarit. Contra Miniſtros Dei murmurans, murmurat contra Deum, *Exod*.16.7. miniſterium reconciliationis accepit Paulus Euangelium nuncians, 2 *Cor*. 5.18. miniſterium Verbi, prædicatio Euangelii, *Actor*.20. *v*. 24. miniſteria vana Chriſtianis data, *Epheſ*.4.7. &c. miniſtrationes Spiritus diuerſæ, 1. *Cor*.12.5.

Miniſterium verbi commendatur. *Eſa*.40. 8. & 44. 26. & 25.7. *Rom*.10,15, *Ezech*.3, *v*.7,17, & 33,7, *Zach*.1, *v*.4,5, *Malach*.2, 7, *Pſ*.119, 89, *Matth*.5, *v*.13,14, & 10,40, & 24,35, *Marc*.13. *v*.31, *Luc*.10, *v*.16. & 16,29,31, & 21,33, *Ioan*.17, *v*.8.20. *Act*.24,26,28, *v*.28,31, *Rom*. 1, 16, & 10.1. *Cor*.1.18, & 2. *v* 4.13. & 3.5. & 9,1, & 14, *v*.1,5,2, *Cor*.3,9 & 4,6, & 5.20, & 13,3, *Gal*.4, *v*.14,19, *Epheſ*.4,12,1, *Theſſ*.5.20,1, *Tim*.4,16, *Tit*.1.3. *Heb*.4. *v*.12, & 8. *v*.10,11, & 13,22, *Iac*.1, *v*.18,21,22,1, *Pet*.1,23, & 4,11.

¶ Sententiæ Biblicæ.

Miniſterium Dei Honorificum.

In omni virtute dilige eum, qui fecit te, & miniſtros eius non derelinquas, *Eccl*.7.

Millia millium miniſtrabant ei, *Dan*.7.

Tunc reliquit eum diabolus, & angeli acceſſerunt, & miniſtrabant ei. *Matth*.4.

Si quis mihi miniſtrat, me ſequatur: & vbi ſum ego, illic & miniſter meus erit. Si quis mihi miniſtrauerit honorificabit eum Pater meus. *Ioan*.12.

Sic nos exiſtimet homo, vt miniſtros Chriſti, & diſpenſatores myſteriorum Dei, 1. *Cor*.4.

Sed in omnibus exhibeamus nos ſicut Dei miniſtros. 2. *Cor*.6.

Miniſterium humanum ordinatum.

Ambulans in via immaculata, hic mihi miniſtrabat. *Pſal*.100.

Acceptus eſt regi miniſter intelligens, iracundiam illius inutilis ſuſtinebit. *Prou*.14.

Qui diligit cordis munditiam, propter gratiam labiorum ſuorũ habeo amicum regem, 22.

Secundum iudicium populi, ſic & miniſtri eius. *Eccl*.

¶ Exempla Biblica.

Miniſterii opera in veteri & nouo teſtamento. *Primo*. Docere verbum Dei, & adminiſtrare Sacramenta. *Exempla*: Leuitæ & Sacerdotes, 2. *Paral*.17.9 *Ezech*.44.23. Petrus & Apoſtoli concionantur pœnitentiam & remiſſionem peccatorum, *Act*. 2 38. baptizant credentes, *v*.14. perſeuerant in fractione panis, *v*. 46. Paulus ſummam ſui officii recitat, *Act*.20. *v*.10.21. & 26. *v*. 19.20. *Secundo*, Refutare impia Pſeudoprophetarum & falſorum Doctorum dogmata, *Exempla*: Elias, 1. *Reg*. 18. *v* 21.22. Ieremias iuſſu Dei refutat Pſeudoprophetarum vaticinia, qui aſſerebant Deum non puniturum gladio & fame Ieroſolymam, *Ier*.14. *v*.1.2. &c. Hananiam grauiter refutat, 28. *v*.15.16. Ezechiel ſimiliter refutat Pſeudoprophetas, & Pſeudoprophetiſſas, *Ezech*. 13. *v*. 3.18. Stephanos Scholaſticos Libertinorum, Cyrenenſium, Cilicum, &c. refutat. *Act*.6.9. &c. Paulus confundit Iudæos & refutat Græcos, & demonſtrat Chriſtum eſſe Filium Dei, 9.21. Idem cum Barnaba & aliis Antiochiæ refutat Pſeudoapoſtolos 15.2 quod ipſum in Epiſtolis etiam ſuis ſtrenue & ſerio agit. Apollos vehementer reuincebat Iudæos, oſtendens per Scripturas, quod Ieſus eſſet Chriſtus, *Act*.18.28. Petrus refutat Pſeudodoctores, 2. *Pet*.2. *v*.1.12 &c. & 3.3. &c. 4. *v*.2.3. Ioannes refutat Antichriſti doctrinã, 2. *Ioan*. *v*.7. *Tertio*, Hortari ad conuerſionem & pœnitentiam, *Exempla*: Prophetæ, *Ier*.35.15. Oſeas, *Oſea* 5.1. & 6.1. & 14.2. Baruch, 1. *v*. 13. 14.15. Ioel, *Ioel*, 2.12. Ioannes Baptiſta, *Matth*.3. *v*.1.7.

Vide Clericus, Sacerdos, Epiſcopus.

Miraculum.

¶ DEFINITIO. ET ETYMOL.

Miraculum, Græce θαῦμα, ατος, τὸ, & θαυμαςὸς, ȣ̃, ὁ, mirabilis. Græca vox θαῦμα fluit à verbo Hebræo *Tama*, miratus eſt cum ſtupore, admiratus eſt, demiratus eſt, obſtupuit. Inde etiam *Timmehon*, *Zach*.12.4. Admiratio, ſtupor. admiracula enim adſtantes ſtupent, & nihil aliud poſſunt quam res mirari quarum cauſas ignorant.

Eſt autem miraculum res quæ vnde manauerit, aut qua [...] conſtiterit, dignoſcere eſt arduum, *vt elicitur, ex prolog.* [...] *primi libri. Val. Max. vel ſic.*

Miraculum eſt, quicquid præter naturæ vſum euenit, & [...] admirationem nos trahit. Venit autem miraculum à mirer. [...] autem proprie eſt, re aliqua tanquam noua obſtupefieri. A[...] mirari eſt, cum voluptate & delectatione intueri. Virgil. [...] *olympiaca miratus præmia palmæ.* Aliquando mirari eſt [...] Virgil. *Ille operum cuſtos, illum admirantur & omnes circu[...]* Hinc admirabile, id eſt, admiratione dignum: admirabundu[s] [...] ratione plenus.

¶ Loci Biblici.

Miraculis à fide abducens occidendus, *Deut*. 13. 6. mira[...] Chriſti primum, *Ioan*.2. 21. miracula Chriſti non omnia ſcrip[...] 30. doctrinam ſequũtur perinde ac tabulas ſigilla, *Matt*.10.1[...] 16.20, *Act*.4. *v*.29.30. *Rom*.15.19. *Heb*.2.4. Miracula tempore [...] futura prædicuntur, *Eſai*.35. *v* 5.6. miracula ſunt confirmatio[...] *Marc*.16.17. Pſeudoprophetarum, *Ier*. 23.32. miracula fidem in [...] ſtum comitantur, *Marc*.16.17.

Miraculorum finis legitimus, *Matth*.9. *v*.8. & 13.31. *Marc*. [...] 7.37. *Ioan*.6 14. & 11.45. & 12.11 *Act*.9. *v*.35.42. & 19.17. Mira[...] cuntur ſigna, *Heb*.2. *v*.4. Miracula edere etiam impiis interdu[m con]ceſſum, *Matth* 7. *v*.22.23. & 24.24. *Marc*.12.22, *Apoc*.13.13. & 1[...] 19.20. Miracula falſa Antichriſti imperio ſtabiliendo conceſſa [...] 24.24. *Marc*.13.22. 2. *Theſſ*.2.9.

Miraculorum aliorum variis temporibus à variis editor[um] [...] ſcriptis tam veteris quam noui Teſtamenti depromptorum [...] tas claſſes per alphebethi ordinem digeſtio & diſtributio; [...] petra fluens, *Exo*.17. *v*.6. Aquæ amaræ dulceſcentes, 15. *v*.25 [...] redditæ, 2. *Reg*. 2. *v*.20. 21. Pallio Eliæ diuiſæ, *v*.14. Aqua in [...] conuerſa, *Ioan*.2. *v*.9. Auricula Malcho reſtituta, *Luc*.22. *v*.15. C[...] te percutiuntur Sodomitæ. *Gen*.19 *v* 11. Syri. 2. *Reg*.6.18. Saul[...] 9. *v* 9. Elymas, 13. *v*.11. Cœci illuminantur, *Matth* 9. *v* 30. & [...] 15.30. & 20.34. *Marc*.8. *v*.25. *Luc*.7.2. *Ioan*.9. *ver*.7. Claudi am[...] *Matth*.15. *v*.30. & 21.14. *Act*.3. *v* 7. & 14. 10. Curuata mul[...] tur *Luc*.13. *v*.12.13. Dæmones eiiciuntur, *Matth*. 8. *v*.16. & 9[...] 22 & 15.28. & 17.8. *Marc*.1 *v* 26.14.39. & 3.11 & 5.8 & 7 29. & [...] 16.9. *Luc*.4 *v* 35.41. & 6.18. & 8.2. & 9.42. & 11.14. & 13 32. *A*[...] 18. etiam per malos, *Matth*.7. *v*.22. *Marc*.3. *v*.39. *Luc*.9. *v* 49. [...] Febres curantur, *Matth*.8. *v*.15. *Marc*.1. *v*.31. *Luc*.4 39 *Ioan*.4 [...] *Act*.28. *v*.8. Ficus are fit, *Matth*.21, [...], *Marc*.11, *v*.13. Hydro[pici cu]rantur, *Luc* 14 *v*.4. Iordanis fluuius diuiditur, *Ioſ*. 3. 16. 2, *Re*[...] Leproſi mundantur: Maria ſoror Moſis, *Num*. 12. *v* 15. [...] Syrus, 2 *Reg*.5.14. Leproſi, *Matth*.8 3 *Marc*.1. *v* 42, *Luc*.5 13 [...] Languoribus affecti reficiuntur, *Matth*.4, *v*.23.24. & 9,25, [...] & 19.2. *Marc*.1,34 & 3, *v*.10,56, *Luc*.4, *v* 40, & 6 18, & 7,21, [...] *Ioan*.5. *v* 8. *Act*.5,16, Manus arida ſanatur, *Matth* 12, 14, *M*[...] *Luc*.6,10. Mare diuiditur, *Exod*. 14, 21, Mare vt ſolidum c[...] Chriſto, *Matth* 14,25, *Marc*.6,48. *Luc*.6.25 *Ioan*. 6.19 Mort[...] tam reuocantur, 1. *Reg*.17.22. 2. *Reg*.4. *v*.34.35. & 13.21. *Matth*. [...] 27.52. *Marc*.5. *v*.41.42. *Luc*.7.14. & 8. *v*.45.55. *Ioan*.11.44. *Act*[...] & 20.10. Panes multiplicantur, *Matth*.14 *verſic*.19.20. & [...] 37. *Marc*.6.4. & 8, *verſi*.6,7, *Luc* 9, 16, *Ioan*.6,11, Paralytici ſ[...] *Matth*.8, 3, & 9, 6, *Marc*. 2, 11, *Luc*. 5, 24, *Ioan*. 58, *Act*. 9,3[...] innumeri capiuntur, *Luc*.5,6, *Ioan*. 21.6, Portæ carceris ape[...] *Act* 5,15.12,10, & 16,26, Profluuium ſiſtitur, *Matth*.9.20, *Ma*[...] *Luc*.8, 48, Surdi audiunt, *Marc*. 7.32. Stater repertus in o[...] *Matth* 17.27.

Miracula per ſe fieri orant Apoſtoli, *Act*.4. 36. miracul[is] [...] glorificatur Pater, *Matth*.15.31. Miraculis mentientes ſe Ch[...] *Matth* 24. 24. miraculis noſtram fidem tentat Deus, *Deut*. 1[...] raculis potuit cognoſci Chriſtus, *Ioan*.10.25. miraculis prob[...] Chriſtus à Deo eſſe miſſus, *Act*.22.2.

¶ Patrum Sententiæ.

Quicquid mirabile fit in hoc mundo, profecto minus eſt [...] totus hic mundus: id eſt, cœlum & terra, & omnia quæ in [...] quæ certe Deus fecit: nam & omni miraculo, quod fit per ho[...] maius miraculum eſt homo. Quamvis igitur miracula vi[...] naturarum videndi aſſiduitate vileſcunt, tamen ea quum ſ[...] intuemur, inuſitatiſſimis rariſque maiora ſunt, *Augu*. 11. *de Ci*[...]

Miracula leguntur in populis, vt credantur, nec in popul[...] niſi credita legerentur. Hæc autem vbicunque fiunt, vix à to[...] tate ipſa ſciuntur, vel à quocunque commanentium in loco, [...] plerunque fiunt ignorantibus cæteris maxime ſi magna fit ci[...] & quando alibi aliiſque narrantur, tanta ea commendat auc[...] vt ſine difficultate vel dubitatione credantur. *l*.22. *de ciu. Dei*.

Aliter magi faciunt miracula, aliter boni Chriſtiani, aliter [...] Magi per priuatos contractus cum dæmonibus: Boni Chr[...] per publicam iuſtitiam: mali Chriſtiani per ſigna publicæ iu[...] *l*.33. *q*.

,Ideo non omnibus ſanctis iſta miracula attribuuntur

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

…iſſimo errore decipiantur infirmi, æſtimantes in talibus fa-
…maiora bona, quam in operibus iuſtitiæ, quibus vita æterna
…tur. *ibid.*

…aliquid Deum poſſe, quod nos fatemur inueſtigare
…ſe. In rebus enim mirabilibus tota ratio faciendi eſt poten-
…tis. *Idem.*

…mirabilius in rebus humanis, quam diligere inimicos. *Lib.*

…omnes admirari alta montium, & ingentes fluctus maris, &
…lapſus fluminum, & Oceani ambitum, & gyros ſyderum,
…quunt ſeipſos, & non mirantur. Nam & omni miraculo,
…per hominem, maius miraculum eſt homo. *ibid.*
…non fuit Deo impoſſibile, quas voluit naturas inſtituere: ſic
…impoſſibile, in quicquid voluerit, quas inſtituit naturas,
…lib. 21. *de ciuitate Dei.*
…rum Dei cauſa ſi lateat hominem, non ſe obliuiſcatur eſſe
…nec propterea Deo det inſipientiam, quia non bene capit
…entiam. *De ſpiritu & litera.*
…pheritaſe & virtutes facere & dæmonia eijcere, interdum
…meriti, qui operatur: ſed, vel inuocatio Chriſti hoc agit, vel
…demnationem eorum qui inuocant, vel vtilitatem eorum
…dent, & audiunt. *Hieron ſup. Matth. 7.*
…tatis & pietatis miracula amare, quæ tanto ſecuriora ſunt,
…occultiora, & de quibus apud Deum eo maior ſit retri-
…apud homines minor eſt gloria. *Greg. in hom.*
…na mirabilia ſemper debent conſiderari per ſtudium, &
…diſcuti per intellectum. *ibid.*
…de occulto, Dei conſilio quærere, nihil aliud eſt, quam
…us conſilium ſuperbire. *ibid.*
…tuor mirabiles imitatores fecit Deus: de piſcatore primum
…paſtorem: de perſecutore magiſtrum gentium & docto-
…publicano primum Euangeliſtam: de latrone primum cœ-
… *Chryſoſt. in Matth.*
…totus mundus mirabatur, Chriſtum poſt mortem reſurre-
…cum carne in cœlum aſcendiſſe, & per duodecim Apoſtolos
…totum mundum conuertiſſe: huius autem quadruplex
…ſcilicet, pecuniæ contemptus, gloriæ deſpectus, ſeculari-
…pationum ſegregatio, & terribilium perpeſſio. *ibid.*
…bilius eſt videre hominem conuitia paſſum, & non mu
…quam hominem vulneratum & percuſſum non cadentem.
…

…multis modis apparent mirabiles, aliquando ex magnitudi-
…quando ex paruitate: aliquando quia raræ: aliquando quia
… Secundum magnitudinem attenditur, quando res quæli
…generis modum in quantitate excedit: ſic miramur gigan-
…inter homines, cetum inter piſces, gryphonem inter volucres,
…tem inter quadrupedes, draconem inter ſerpentes. Secun-
…paruitatem conſiderantur quando res quælibet cæteris ſui ge-
…quantitate æquari non poteſt, vt tinea & vermes & cynices, &
…lia: quæ inter cætera quidem animalia viuunt, ſed cæteris
…corporis exiguitate diſpares ſunt: Vide ergo quid magis
…dentes apri vel tineæ, alas gryphi vel cyniphis, caput equi
…, crura elephantis vel culicis, leonem vel pulicem, tigri-
…teſtudinem? ibi mireris magnitudinem, hic miraris parui-
…illis dedit oculos quos vix comprehendere poteſt oculus: &
…corporibus ſic omnifaria adiumenta naturæ ſuæ con-
…niſſime diſtribuit, vt nihil videas deeſſe in minimis eorum
…, quæ natura formauit in magnis. *Hug. de operationibus*
…*derum.*
…,quare etiam crocodylus manducans, inferiorem mo-
… mouet, & quomodo Salamandra in igne illæſa permanet,
… erinatio ſpinas, & docuit eũ, vt ſe pomis turbine diſcuſſis
…, quibus onuſtus incedens ſtridet quaſi plauſtrum, & for-
…hyemis ſuperuenturæ præſcia, granis horrea ſua replet, ara-
…que de viſceribus laqueos nectit, vt prædam capiat, iſti ſunt
… ſapientiæ Dei. *ibid.*
…adhuc aliud verum & euidens diuinæ ſapientiæ argumen-
…quod omne genus ſimile ſibi procreat, & vna ſpecies propaga-
…originis formam non immutat: non ouis vitulum: non
…agnum: non cerua leporem: non leo vulpem: ſed in ſibi ſi-
…propaginem ſuam extendit. Aliud genus eſt fagus, aliud quer-
…aliud vnumquodque ſuam ſpeciem habet, & vnumquodque
…generis ſeruat ſimilitudinem. Vide folium quomodo intrinſe-
…ductis coſtulis huc & illuc intexitur: mirare vnum, mirare
…omne, quod eſt vnius generis, vnius inuenies ſimilitudinis, tot
… in vno, quot coſtulas in alio: talem formam in vno, qua-
… alio, omnis enim natura, quaſi cuiuſdam intrinſecus dictan-
…ceptum accepit, nuſquam terminos ſuos excedere præſumit.
…

¶ Sententiae Philosophicae.

Qui rei cuiuslibet inueſtigare probabilem rationem fata-
…rerum miracula vbique tollit funditus & euertit. *Plu-*
…

In facie vultuque noſtro nullas duas in tot millibus hominum indiſcretas effigies exiſtere, quod ars nulla in paucis numero præſtet affectando. *Plin. lib. 20. hiſt. Nat.*

¶ Similitudines.

Chryſoſtomi. Vt ante lucem aurora exit, ante noctem autem obſcuritas: Ita in aduentu Chriſti ante illum Prophetæ, & cum illo Apoſtoli in Spiritu ſancto faciebant virtutes. In aduentu verò Antichriſti pſeudochriſtiani, & ante illum, & cum illo in ſpiritu maligno facient virtutes. *in Matth. 11. hom. 29.*

Vt ſi quis exponat tibi res quas non libenter audis, ſi tota die audieris, nihil eorum retines, quæ audiuiſti, aut ambulans in via, ſi mens tua aliquo cogitatu fuerit occupata, quamuis omnes videas tranſeuntes, tamen neminem vides: Sic & Iudæi frequenter ſigna videntes, adhuc ſignum petebant, quia hoc videbant, quod videre nolebant. *in c. 2. Matth.*

Sicut lac ſine labore, & ſine opere dentium manducatur, & manducantem ſuauitate ſua delectat: ſic & mirabilia, nullum laborem videntibus ponunt, ſed videntes admiratione delectant, & ad fidem molliter irritant. *in 21. Matth. hom. 38.*

Quemadmodum viro perfecto ſi dederis lac, fauces quidem eius delectat, membra autem eius non confortat: ſi autem panes manducet, non tantum fauces eius delectat, quam præſtat ei virtutem: Sic & viro perfecto in fide: & maturo ſenſibus, ſi miracula oſtendas, delectatur quidem aſpectu, nihil autem ei proficit ad ædificationem ſenſus, aut ad notitiam veritatis: ſi autem verbum ſapientiæ exponas ei, & ratione delectatur, & ædificatur in fide. *in Matth. 21. hom. 38.*

Iuſtini martyris. Quemadmodum quod ſol oritur in malos & bonos, pluitque in iuſtos & iniuſtos, id non eſt eiuſmodi, vt malos & iniuſtos confirmet in malitia & iniuſtitia ad iuſtas pœnas: Ita non confirmat hæreticos in errore, quod quædam miracula fiunt in eis. Si enim miraculorum effectio, pietatis eſſet ſignum & demonſtratio, nunquam Dominus reprobos & ſua familiaritate indignos pronunciaret eos qui dicunt: Domine, nonne prophetauimus, & tuo nomine dæmonia eiecimus, & tuo nomine miracula multa fecimus? Quibus ille dicit: Nunquam noui vos: diſcedite à me malefici. Nonne vos docui, cibum & potum dandum eſſe eſurienti & ſitienti? Multo magis ipſe eorum ſimilia quæ nos docuit, facit, congerens ignem in capita eorum qui fidei datorem non vt dignus eſt, cognouerint. *In reſponſion. ad q. 5. fol. 262.*

D. Auguſtini. Sicut hæ omnes ſignificationes pro ſuæ cuiuſque ſocietatis conſenſione animos mouent: nec ideo conſenſerunt in eas homines, quia valebant ad ſignificationem: ſed ideo valent, quia conſenſerunt in eas: ſic etiam illa ſigna quibus pernicioſa dæmonum ſocietas comparatur, pro cuiuſque obſeruationibus valent. *Lib. 2. c. 24. De doctrina Chriſtiana.*

¶ Biblica Exempla.

Miraculorum exempla: Creatio mundi, *Geneſ. 1. v. 1.* Diluuium, 7. *v.* 19. 21. in diluuio ſeruata familia Noe, 8. 18. Linguarum confuſio, 11. *v.* 7. Sodomæ & Gomorrhæ excidium, 19. 24. Vxoris Loth in ſalis ſtatuam mutatio, *v* 26. Rubus ardens, *Exod* 3, 2. Virga Moſis in colubrum verſa, 4. *v.* 3. 4. Moſis manus leproſa, *v.* 6. 7. Virga Aaronis in colubrum verſa, 7. 10. Aquæ in ſanguinem mutatæ, *v.* 20. Ranæ, 8. *v.* 6. Muſcæ, *v.* 21. Veſicarum vlcera, 9. 10. Fulgur, grando, & ignis, *v.* 23. 24. 25. Locuſtæ, 10. *v.* 13. 14. Tenebræ, *v.* 22. 23. *Pſal.* 105. 28. *Sapient.* 17. 2. & 19. 16. Primogenitorum clades, *Exod.* 12, 29. Columnæ ignis & nubis, 13. *v.* 2. Mare rubrum diuiſum, 14. *v.* 21. 22. 26. Aquæ dulceſcentes, 15. *v.* 26. Coturnices, 16. *v.* 13. *Numer.* 11. *v.* 31. Man, *Exod.* 16. *v.* 14. Aqua è petra manans, 17. 6. promulgatio Legis, 19. & 20 *cap.* in qua multa concurrunt mirabilia Dei opera: vt ſunt, tonitrua, fulgura, nubes, ignis, inſolitus tubarum clangor, vox Dei, montis tremor, &c.

Vim miraculi etiam habent, Moſis apud Dominum in monte commoratio ad dies quadraginta, *Exodi* 28, *v.* 18. Tabulæ lapideæ digito Dei Legem ſcriptam referentes, 31. *v.* 18. fractio & reparatio earundem, 32. & 34. *capitibus.* Gloriæ Domini apparitio, & Tabernaculi obnubilatio, 40. *v.* 34. Ignis à Domino egreſſus, & deuorans holocauſtum, *Leuitic.* 9. *v.* 24. Nubes operiens Tabernaculum, *Numer.* 9. *v.* 15. Eladi & Medadi prophetatio, 11. 26. Mariæ murmurantis contra Moſen lepra, 12. 10. Mors exploratorum terræ Chanaan, 14. *v* 27. 28. 29. 30. Core, Dathan, & Abiron interitus, & à terra abſorptio, 16. *v.* 32. 33. Serpentes igniti, quorum antidotum erat aſpectus ſerpentis ænei, 21. *v.* 6. 7. 8. Aſina Balaam loquens, 22. *verſ.* 30. Veſtes Iſraelitarum intra quadraginta annos non attritæ, *Deut.* 8. *v.* 4. Vegeta Moſis ſenectus, 34. *v.* 7. Iordanis refluxus, *Ioſ.* 3. *v.* 16. Ruina muri Ierichuntis, 6. *v.* 20. Lapides pluentes, 10. 11. Sol in medio cœli ſub-

ſiſtens ad ſpacium vnius diei, *v.*11. Samſon & eius natiuitas miraculoſa, *Iudic,*13 3. Leonis per eum interfectio, 14.6. Strages mille virorum vnica aſini maxilla ab eo edita, 15.15. Fluxus aquæ ex maxilla aſini, *v.*19. Portarum Gaza ad montem deportatio, 16.3. Ædium deiectio & mors, 3. *v.*9. Dagon ante arcam corruens, 1. *Sam.*5. *verſ,*2.3. Percuſſio Philiſtæorum in poſterioribus, *v.* 9. Reductio arcæ, 6.7. Vocatio Saulis ad regnum, 10.1.&c. Ionathæ cum armigero ſtratagema, & Philiſtæorum profligatio, 14.14. Cædes Goliath per Dauidem, 17,49. Liberatio Dauidis à Saule, & aliis hoſtibus infenſiſſimis, 1. *Sam.*18.19.24.25.*&c.cap.* Fames trium amicorum ob violatam fidem Gabaonitarum, 2. *Sam.*21.1. quæ ſeptem viris de familia Saulis ſuſpenſis auertitur, *v.* 6,7. &c. Peſtis, 14. *v.* 15. Nebula in domo Dei, 1. *Reg.*8.10. Ignis deuorans ſacrificia, 2. *Paralip.*7. *v.*1. Sciſſio altaris Bethel ad vocem viri Dei, 1. *Reg.*13.4. arefacta manus Ieroboam, & eiuſdem reſtitutio, *v.*4.6 Propheta à leone occiſus, *v.*24. Elias à coruis paſtus, 1. *Reg.*17.6. ab Angelo, 19.5. Farina viduæ, 17, *v.*15.16. Reſuſcitatio Filii viduæ, *v.*22. Holocauſti incenſio & conflagratio cœlitus, 18.38. Fortitudo cibi Eliæ dati, 19. *v.*7.8. Aquæ Eliæ pallio diuiſæ, 2. *Reg.*2.8. Eliæ in cœlum raptus, *v.* 11. Miracula per Eliſæum facta, Aquarum diuiſio, 2. *Reg.*2.14. Aquæ exercitui impetratæ, 3, *v.*20. Oleum viduæ, 4, *v.*2,5. Purgatio Naaman Syri à lepra, 5,14. Giezi ad vocem Eliſæ percuſſus, *v.* 27. Ferrum natans, 6,6. Hoſtium excæcatio, *v* 18. Hoſpiti ſterili filius impetratus, 4,17, eiuſdem reſuſcitatio, 2,34. Aquæ lethales ſalubres redditæ, 2. *v.*29.21. Pulmentum amarum dulce redditum, 4,41. Panes famis tempore multiplicati, *v.*43. Hazaeli præſenti, eorum quæ facturus erat, prædictio, 8.12. Cadauer mortui Eliſæi, 13,21. Ieroſolymitana obſidio ſoluta, & Syri profligati, 7, *v.*6.7. ab Angelo octoginta quinque hominum millia interfecta, 19.35. (*Eſai.*37.36.2. *Paral.*32,21.) Horologium Achaz, 20, *v.*10.11. Æthiopum profligatio, 2. *Paralip.*14.&c. Moabitæ, Ammonitæ, &c. mutuis vulneribus concidentes, 20. *v.*15. 16.17.18.19.20.23. Oziæ lepra, 26,19.

Tempore captiuitatis Babylonicæ multa etiam acciderunt admiratione digna : vt ſunt, Somnium Nabuchodonoſor de ſtatua, *Dan.*2.1.*&c.* eius per Danielem repetitio & interpretatio, *v.* 16, 29. Sidrach, Miſach, & Abednagonis liberatio, 3. *v.* 25. 26.27.28. Nabuchodonoſor ex hominibus & humana ſocietate expulſio, 4. *v.*21.22. Danielis ex lacu leonum liberatio, 6. *v.*22. Viſiones miraculoſæ Danieli factæ de futuris euentibus, *Dan.*7.8.9.10 11. *cap.* Ionas à piſce abſorptus, & iterum liberatus, *Ionæ* 2. *v.*1.11. Miraculoſæ etiam res ſunt quod Mardochæus ab Aſſuero honoratur, *Eſther* 6.10. Aman Iudæorum hoſtis ſuſpenditur, 7. *v.*10. mandatum crudele in Iudæos abrogatur, 7.10. *&* 8.8, Miracula item ſunt populi Iudaici ex captiuitate dimiſſio, & templi ac ciuitatis reædificatio, 1. *Eſdræ* 1. 2.3.4.5.6. 7. *cap.* & Nehemiæ 2.3.4.6. *cap.* Catalogum miraculorum Dei, Dauid etiam paſſim in Pſalmis ſuis texit, vt *Pſal.*44.1. *&* 76.1. *&* 78.1. *&* 89.1. *&* 105.1 *&* 106.1. *&* 114.1. *&* 115.1. *&* 135.1. *&* 136.1. *&* 145.1. Et Nehemias, *Nehem.*9. *v.*5.6.*&c.*

Miraculorum aliorum variis temporibus à variis editorum, ex ſcriptis tam veteris quam noui Teſtamenti depromptorum in certas claſſes per alphabeti ordinem digeſtio & diſtributio. Aqua è petra fluens, *Exodi* 17.6. Aquæ amaræ dulceſcentes, 15.25. ſalubres redditæ, 2. *Reg.*2. *v.*20.21. pallio Eliæ diuiſæ, *v.*14. Aqua in vinum conuerſa, *Ioan.*2.9. Auricula Malcho reſtituta, *Luc.*22.51. Cæcitate percutiuntur Sodomitæ, *Geneſ.*16.11. Syri, 2. *Reg.*6.18. Saulus, *Actor.*9. *v.*9. Elymas, 13.11. Cæci illuminantur, *Matth.*9.30. *&* 12.22. *&* 15.30. *&* 20.34. *Marc.*8.25. *Luc.*7.21. *Ioan.*9.7. Claudi ambulant, *Matth.*15.30. *&* 21.14. *Actor.*3.7. *&* 14.10. Curuata mulier erigitur, *Luc.*13. *v.*12.13. Dæmones eijciuntur, *Matth.*8.16. *&* 9.33. *&* 12.22. *&* 15.28. *&* 17.8. *Marc* 1. *v.*26.34.39. *&* 3.11 *&* 5.8, *&* 7.29. *&* 9.25. *&* 16.9. *Luc.* 4. *v.*35. 41. *&* 6.18. *&* 8.2. *&* 9.42. *&* 11.14. *&* 12.32. *Actor.*10.18. etiam per malos, *Matth.*7.22. *Marc.*9.39. *Luc.*9.49. *Act.*9.13. Febres curantur, *Matth.*8.15. *Marc.*1.31. *Luc.*4.39. *Ioan.*4.45. *Actor.* 28.8. Ficus areſit, *Matth.*21.19. *Marc.*11.13. Hydropici curantur, *Luc.*14.4. Iordanis fluuius diuiditur, *Ioſ.*3.16.2. *Reg.*2.14. Leproſi mundantur: Maria ſoror Moſis, *Num.*12. *v.*15. Naaman Syrus, 2. *Reg.*5.14. Languoribus affecti reficiuntur, *Matth.*4. *v.*23 24. *&* 9.25. *&* 12.15. *&* 19.2. *Marc.*1.34. *&* 3. *v.*10.56. *Luc.*4.40. *&* 6.18. *&* 7.21 *&* 9.1. *Ioan.*5.8. *Actor.*5. *v.*16. Manus arida ſanatur, *Matth.*12.14. *Marc.*5.3. *Luc.*6.10. Mare diuiditur, *Exodi* 14.21. Mare vt ſolidum calcatur à Chriſto, *Matth.*14. *v.*25. *Marc.*6.48 *Luc.*6.25. *Ioan.*6.19. Mortui ad vitam reuocantur, 1. *Reg.* 17.22.2. *Reg.*4. *v.*34.35. *&* 13.21. *Matth.*9.25. *&* 27,52, *Marc.*5. *v.*41.42. *Luc.*7.14. *&* 8. *v.*54.55. *Ioan.*11.44. *Actor.*9.40. *&* 10.10. Panes multiplicantur, *Matth.*14. *v.*19.20. *&* 15. *v.*36.37. *Marc.*6. 4. *&* 8. *v.* 6.7. *Luc.*9.16. *Ioan.*6.11. Paralytici ſanantur, *Matth.*8 13. *&* 9.6. *Marc.*2. *v.*11. *Luc.*5.24. *Ioan.*5.8. *Actor.*9.33. Piſces innumeri capiuntur, *Luc.*5. 6. *Ioan.*21.6. Portæ carceris aperiuntur, *Actor.*5.16. *&* 12.10. *&* 16.26. Profluuium ſiſtitur, *Matth.*9 10. *Marc.*5.29 *Luc.*8.48. Surdi audiunt, *Marc.*7.32. Stater repertus in ore piſcis, *Matth.*17.27.

Miraculum per ſe fieri orant Apoſtoli. *Act.*4.30. miraculis Chriſti glorificatur pater, *Matth.*15.31. miraculis mentientes ſe Chriſtum *Matth.*24.24. miraculis noſtram fidem tentat Deus, *Deut.* 13.3. miraculis potuit cognoſci Chriſtus, *Ioan.*10.25. miraculis probatus eſt Chriſtus à Deo eſſe miſſus, *Act.* 2.22.

¶ EXEMPLA ECCLESIASTICA, & Profana.

Diuus Gregorius Magnus Neocæſarienſis Epiſcopus, ob [...] tia miracula θαυματουργος dictus eſt, quibus Gentiles conu[...] *Theat. Zuing.*

Sulpitium Bituricenſem Epiſcopum dæmones verbo fug[...] gros oratione curaſſe, mortuos excitaſſe. *Vincent. refert l.*[...] *&* 29.

D. Elizabethæ, Andreæ Hungariæ regis F. Ludouici Th[...] Landgrauii vxoris miracula *pete ex Bonfini l.7. decadis* 2.

Hilarion habebat hoc donum, vt ex odore corporum [...] earum rerum, quas quis tetigerat, ſciret cui dæmoni, vel [...] ſubiaceret. *Hier, in vita Hilarionis.*

Virginis Æmiliæ Diſcipulam extincto igne, tutam ab [...] prehenſione, Veſtæ numen præſtitit : qua odorante, cum [...] quam optimam habebat, foculo impoſuiſſet, ſubito ignis [...] *Val. l.*1..*c.*1.

Claudia virgo veſtalis, vt auctor eſt Hieronymus, cum [...] ſuſpicionem veniſſet, & ſimulachrum Deæ matris M. ex P[...] adductum, in vado Tyberis hæreret : ad comprobandam [...] dicitiam, cingulo nauem pertraxit. *Liu. lib.*9. *decad* 3.

Tullia virgo Veſtalis, inceſti criminis rea, ſpem ſalutis [...] argumento petere auſa eſt. Arrepto enim cribro: Veſta (i[...] ſacris tuis caſtas ſemper admoui manus : & hoc hauriam [...] aquam, & in ædem tuam perferam. Audacter & temere ia[...] tis, ſacerdoti rerum ipſa natura ceſſit. *Valer, Maxim. libro* [...] *primo.*

Miſeria.

¶ DEFINITIO ET ETYMOLOGIA

MIſeria, Græce ἀθλιότης, ητος, ἡ, & ἄθλιος, ου, ὁ, miſer dicitu[...] tem miſeria, copia tribulationis, & inopia conſo[...] quando multifarie quis patitur, & à nemine releua[...] *Auguſt. lib. diffin.*

Miſer varie deſignatur ab Hebræis, 1. *Dal.* exhauſtus vi[...] cultatibus, 2. *Chelcah,* i. pauper & contemptus. 3. *han,* affli[...] mnoſus, Gall. *quiſue de deſtreſſe & d'ahan.* 4. *Schomem* [...] De quibus vocibus accurate agit Lexicon trilingue Lug[...] *pag.* 486. *col.*1. *&* 2.

Miſer, ærumnoſus, æger, afflictus, probroſus, pudore ſuff[...] *rem.*45.3. *Iob.*3.20. *Pſal.*38.7. *&* 137.8. *Eſa.*16.4. *Iac.*4.8.

Miſerabilis ita differt à miſer, quod miſer eſt in miſeria [...] tus : Miſerabilis vero miſeratione dignus: Ouid.

Sicq; miſer ſemper ne ſis miſerabilis vlli.

A miſero verbo antiquo, fit miſereſco, hoc eſt, moueor m[...] dia: Virgil.

His lachrymis vitam damus, & miſereſcimus vltr[...]

A miſereor etiam venit commiſeratio, quæ eſt vel cum a[...] cuius, vel oratione, vel etiam cogitatione, adducimur, vt [...] reamur. A miſericorde fit miſericorditer & miſeriter.

¶ PATRVM SENTENTIÆ.

Qui nequiter vult viuere, nonne tanto miſerior eſſe [...] tur, quanto facilius mala eius voluntas impletur? *Auguſt.* [...] *Virgin.*

Quid miſerius miſero, non miſerante ſeipſum, flen[...] mortem, quæ flebat amando Aeneam, non flente mor[...] quæ flebat non amando ſe? *l.1. confeſſ.*

Magna hominis miſeria, cum illo non eſſe, ſine quo [...] eſſe. In quo enim eſt, procul dubio ſine illo non eſt, & ta[...] non meminit, eumq; non intelligit, neq; diligit, cum illo [...] *Trinitat.*

Conſidera quantum potes, quam magnum bonum ſit [...] ſe, quod & beati miſeri volunt, nam ſi hoc bene conſider[...] debis in tantum eſſe te miſerum, in quantum non appr[...] quod ſummum eſt. *de lib. arb.*

Apud Chriſtianos non qui patitur, ſed qui facit con[...] miſer eſt. *Hier. in epiſt.*

Peccantes quouſque tunc conſideremus amplius miſ[...] do eos conſpicimus in culpa ſua, ſine flagello derelictos. *Gr*[...] *Ezech.*

Ille bene nouit in exterioribus miſeriis ſubſiſtere, qui [...] interna ſemper gaudere. *ibid.*

Generalis eſt humano generi miſeria triplex, ſi dilige[...] timus, nam & faciles ſumus ad ſeducendum, & debiles ad [...] dum, & fragiles ad reſiſtendum. Si diſcernere volumus [...] num & malum, decipimur: ſi tentamus facere bonum, de[...] ſi conamur reſiſtere malo, deijcimur & ſuperamur. *Bern*[...] *mone* 8.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN